

[Boligministeren.]

være i provinsen, at jeg tror nok, tal af den størrelse er en overdrivelse. Det er jo ikke så enkelt, at man kan tage et par byggerier og så uden videre tale om, at den ene pris er det dobbelte eller 50 pct. eller sådan noget højere end den anden, for det kræver naturligvis, at man kender alle forudsætninger og alle enkeltheder i det byggeri, der er tale om.

Vi har i hvert fald erfaret nogle gange i boligministeriet, når der er rejst problemer og spørgsmål af den art, at når vi kom til at undersøge dem, viste det sig, at det var helt forskellige forudsætninger, der gav disse priser. Vi har, så vidt jeg ved, et spørgsmål til boligudvalget fra hr. Hastrup om en sammenligning mellem byggeri i Herning og København, og hvis ikke svaret derpå er kommet til udvalget, er det klart, at det er en af de ting, vi vil undersøge.

I øvrigt må jeg sige, at jeg tror, der på det område ikke er anden vej end den, vi nu søger; dels mener jeg, en ny licitationslov vil få sine virkninger, dels mener jeg, at den konkurrence, der kan komme frem gennem frigivelse af byggeriet, vil sætte sine spor, og at vi også over industrialiseringen og mekaniseringen af byggeriet vil kunne få en konkurrence, der er i stand til at udlævne de forskelle, der eventuelt kan være.

Til fru Else-Merete Ross kan jeg blot til det, arbejdsministeren har sagt, føje, at det er også erfaringen i boligministeriet, at der er sket vældige fremskridt. Jeg nævnte allerede, at der i produktionen igennem 5 år — det var fra 1960-65, jeg tror det var hr. Guldberg, der ikke havde hørt det årstal, jeg nævnte — er sket en forøgelse på 30 pct. I 1960 udgjorde ikke-faglærte i byggesektoren, i nybyggeriet, knap halvdelen, medens de på nuværende tidspunkt udgør ca. to tredjedele af de faglærte og mestrene, og det vil altså sige, at der igennem den korte periode er sket en vældig udvikling netop på grund af den uddannelse, der har fundet sted af de ikke-faglærte.

Til hr. Kai Moltke skal jeg sige, at spørgsmålet om virkningerne af tillæg til driftstilskud eller ikke tillæg til driftstilskud i lovforslaget kan vi vende tilbage til i udvalget. Det er mere enkelt at tage det dér end at give en lang forklaring på det nu,

men der er ikke andre problemer deri, end at skillelinjen 30. april 1964 naturligvis må forudsætte, at man, når denne skillelinje er der, må have én form for driftstilskuddene, der ligger forud for denne dato, og en anden form efter denne dato, hvor jo tillæg til driftstilskuddene ophører. Men det skal vi give en redegørelse for i udvalget.

Til hr. Niels Westerby vil jeg sige, at jeg tror stadig væk på, at den tilnærmelse mellem huslejerne, der vil finde sted over boligløsningen, vil medvirke til at skabe mere balance på boligmarkedet og med denne balance i de kommende år forhindre det, en fortsat udvikling som den, vi er inde i, kunne have medført, at vi havde fået vanskeligheder med udlejning i nybyggeriet, deraf standsning af nybyggeriet eller reducering af nybyggeriet og dermed ingen muligheder for at løse boligproblemet, hvis nybyggeriet gik i stå. Og jeg tror, som jeg også sagde før, at den konkurrence, der vil sætte ind, og den industrialisering, som jeg tror må fortsætte, også skal tages med i betragtning. Det er, synes jeg, ikke rigtigt, når hr. Niels Westerby uden videre siger, at nybyggeriet vil blive langt dyrere mange år frem i tiden. Ingenting tyder på, at det ikke skulle kunne lykkes inden for dette felt af vort produktionsliv at gennemføre en sådan rationalisering af byggeriet, at vi også dér kan opnå rationaliseringens goder i form af billiggørelse af enkeltdelene og dermed også billiggørelse af selve boligen.

(Kort bemærkning).

Guldberg: Jeg er desværre ikke tilfreds med boligministerens svar. Mangelen på indhold blev egentlig understreget af ministerens egne sidste bemærkninger. Vi kan jo ikke længere nøjes med en tro på, at rationaliseringen kan give en prisbilliggørelse, når vi ser på udviklingen i de sidste 15-20 år. Ministeren nævner selv for de sidste 5 år 30 pct., og i samme periode er byggeomkostningerne vel steget ca. 20 pct. Hvor er alt det besparende blevet af? Har man slet ikke interesseret sig for det i boligministeriet? Vi ved, hvem der betaler. Det gør lejerne og så staten, når vi skal ud med støttelovgivning. Men hvor er det blevet af alt sammen? Har man et ministerium og et byggeforskningsinstitut og et helt apparat og halvandet